

Cimbora

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: Benedek Elek

Fabiánné Biczó Ilona rajza.

AZ ELSŐ LÉPÉS.

Áll Jucika, áll,
Jaj de félve jár,
Hogy szeretné édesanyja,
Ha szeladna már!

„Ne félj, angyalom,
Itt a két karom,
Lépj csak egyet, ne még egyet,
Kicsi lábodon.”

Száll az idő, száll,
Gyorsan, mint madár,
Lám, ki hinné, a kis baba
Már nevetve jár! E – 6.

Az életem.

— Irla: Walter Gyula. —

*Az életem mély, tiszta tó,
melybe mindenki belenézhet.
Nincs benne semmi izgató,
mi mélyére leszállni késztet.*

*Sima, fodortalan tükör,
egész fenekéig lelátni
annak, ki nem bánt, nem gyűlöl.
És nincsenek titkos csodái.*

*Senkit se vár. És nem ízen
senkinek, de ki sík vizen
szeretne messze-messzeszállni,*

*annak érdemes rátalálni
és ringni rajta, mert a víz
az Öröm szigetére visz.*

Az aranyzarvu kecskolló.

(Orosz népmese.)

— Meséli: Elek nagyapó. —

Volt egyszer egy öreg ember meg egy öreg asszony s azoknak három leánya: Mária, Dária és Tália. Férjhezmenendő leány volt mind a három, s az öregek mind azon tündöttek, hogy s mint adhatnák férjhez őket. Mit gondolt, mit nem az öreg ember, azt mondta Máriának, a legidősebb leánynak: Hallod-e, Máriácskám, galambocskám, ideje már, hogy konty alá kerüljön a fejed. Eredj, feküdj le, aludjál el s amely férfi álmodban megjelen, az lesz a te férjed.

Mindjárt be is ment Máriácska a hálókamrácskájába, de nem feküdt le, hanem kinézett az ablakon. Nézett, nézett, sokáig nézett, s hát egyszer csak jön egy szép szál fiatalember az utcán, felnéz az ablakon s hogy meglátta Máriácskát, felszólt hozzá:

Szép leányzó, mondd meg nékem,
Lennél-e a feleségem?

Felelte Máriácska:

Hogyha szeretsz, elvehetsz,
Ha nem szeretsz, elmehetsz.

Bezzeg, nem ment el a fiatalember, de az ablakon át tüstént gyűrűt váltottak, s másnap már meg is volt a lakodalom. Meg bizony!

Alig vitte el Máriácskát az ura, mindjárt szólt az öreg ember a középső lánynak, Dáriának:

— Hallod-e, Dáriácskám, galambocskám, most már te vagy soron, menj be hát a kamrácskába, feküdj le, aludjál el, s aki férfi álmodban megjelen, az urad az legyen.

Mit tehetne Dáriácska galambocska, ő is bement a kamrácskába, de ő sem feküdt le, állt az ablak mögé, úgy nézett ki az utcára. Nézett, nézett, addig nézett, hogy egyszer csak jön az utcán egy öreg ember s az is felszólt az ablakon:

Szép leányzó, mondd meg nékem,
Lennél-e a feleségem?

Felelte Dáriácska:

Mért ne lennék, ha más nincsen,
Majd megsegít a jó Isten.

Mindjárt gyűrűt váltottak s másnap meg is volt a lakodalom.

Bizony, ha megvolt, egyszeribe szólt az öreg apó a legkisebbik leányának, a gyönyörű Táliának: — Táliácskám, galambocskám, a néneid férjhez mentek, te vagy most soron. Eredj a kamrácskádba, feküdj le, aludjál el, s ki álmodban megjelen, urad az legyen.

Hej, sirt, ritt Táliácska, galambocska: hogy legyen ő felesége akárkinek, valakinek, aki álmodban megjelen. Hiszen bement a kamrába, de ő sem feküdt le, ment egyenest az ablakhoz, kibámult nagy szomorúan, s hát Uram, Teremtőm, jött az uccán egy kecskolló, szinarany a szarva, ragyogó a szeme, nagy hirtelen az ablakra felszökött s imigy mekögött:

Mekekeke, mondd meg nékem,
Lennél-e a feleségem?

Felelte Táliácska:

Eltakarodj, csunya állat,
Rosszul leszek, hogyha látlak!

El is szaladt szegény kecskolló, kinek szinarany volt a szarva, csillogó-ragyogó a szeme, Táliácska, galambocska pedig sirva feküdt az ágyacskába.

— Nos, kérdezte reggel az apja — kit láttál álmodban?

— Nem láttam én senkit, felelt Táliácska.

— No majd látsz ma. Ha ma nem, holnap.

Búsult szegény Táliácska, sirdogált egész nap, estefelé aztán bement a kamrácskába, de nem feküdt le, kinézett az ablakon, hátha most egy szive szerint való szép ifju jönne erre. De bizony most is csak a kecskolló jött, fel is szökent az ablakra s bemekögött:

Mekekeke, mondd meg nékem,
Lennél-e a feleségem?

Felelt Táliácska:

Dehogyan leszek, soha, soha,
Mit gondolsz rólam, ostoba?!

De most a kecskolló nem szaladt el, hanem azt mondta:

Akarsz, vagy nem, mindegy nékem,
Te léssz az én feleségem,
Mekeke, mekeke,
Te, te, te, te, te, te!

Azzal egyet ugrott, kettőt szökött, s egy perc alatt úgy elszaladt, mint a szél.

— Nos, mi álmot láttál? kérdezte az apja reggel.

— Nem láttam én semmit, felelt Táliácska.

Hej, szörnyű haragra lobbant az apja s mondta neki:

— Táliácskám, galambocskám, van neked egy kis botocskám, s ha ma éjjel sem látsz álmot, tejbe-vajba fürösztgetlek s botocskával kenetgetlek!

Sirt, sirt Táliácska egész nap, hullt a könnye, mint a záporosó, sirva ment este a kamrácskába, de most sem feküdt le, ment egyenest az ablakhoz, hátha jönne egy szíve szerint való szép fiatalember. Haj de megint csak a kecskolló jött s felmekögött:

Mekeke, mondd meg nékem,
Mégse léssz a feleségem?

Felelte szegény Táliácska:

Isten neki, tied leszek, gidácska,
Másként megver botocskával apácska.

Mindjárt gyűrűt is váltottak s megvolt a lakodalom másnap.

No, most mi lesz? Nem lesz egyéb: lakodalom után az aranyzarvu kecskolló aranyos hintóba ültette Táliácskát, abba bizony, aranyos hintóba, s vitte, vitte jómesszire, selyem rétnék közepére. Selyem rétnék közepében volt egy arany palota, gyémánt minden ablaka, oda vitte a kecskolló Táliácskát, arany székre leültette, megitatta, megetette, mert volt ott minden jó, cukros dió, mogoró, hej, volt ott még madár tej is, tudom, ittál volna te is szívesen, hogyha ott lehettél volna, kedvesem! A kecskolló folyton Táliácska körül ugrált-bugrált, táncolt, mekegett nagy vígan, de a szegény Táliácska sem nem evett, sem nem ivott, folyton csak sirdogált.

Telt mult az idő, egyszer csak elkövetkezett Táliácska apjának nevenapja, s ahogy erre gondolt, keservesen sirt Táliácska. Kérdezte a kecskolló:

Mi bajod van, galambocskám?
Valaki mek-mek bántott tán?

Mondta Táliácska: Nem bántott senki, de hogyne sirnék, ma van nevenapja az én apácskámnak, ott lesznek a nővéreim s én nem leszek ottan.

— Mekekeke, hát csak ez a bajod?

Nyomban kiáltott az ablakon a cselédeknek, hogy fogják be legszebb paripáit aranyos hintóba.

Egy perc múlva, kettő múlva be voltak a lovak fogva, haza vitték Táliácskát.

Amint elment Táliácska, mit gondolt, mit

nem az aranyzarvu kecskolló, nagyhirtelen levetette a bőrét, az ágy alá dobta s lett belőle oly szép ifju, oly daliás, hogy a nap is meg nem állta: bizony mondom, megcsudálta. Egyszeribe paripára pattant s elvágatott a felesége után. Amikor belépett házba, Mária és Dária asztalnál ültek a férjükkal, de Táliácska külön ült, búsan nézett a földre s fel sem nézett az urára, aki udvariasan meghajtotta magát mindenfelé.

— Hová való vagy, honnan jössz, fiatal ember? — kérdezte a Táliácska apja.

— Messziről, ismeretlen országból jövök, mondá az ifju.

— Hát akkor ülj le s légy a vendégünk, szólt az öreg.

Leült az ifju, ettek-ittak, de Táliácska sem nem evett, sem nem ivott, csak csendesesen sirdogált magában. Este, amikor a vendégek haza készülődtek, a szép ifju távozott elsőnek, gyorsan haza vágatott, ismét fölvetette a bőrét, aztán lefeküdt a tűzhely mellé.

— Nos, hogy mulattál az apádnál? kérdezte Táliácskát, amikor ez haza érkezett.

— Hogy mulattam volna, siránkozot Táliácska. A nénémnek ott volt a férjük is, engem pedig kinevettek, csufoltak, hogy kecskolló az én uram.

— Mekekeke, nem baj, mondta a kecskolló. Telt, mult az idő, eltelt egy esztendő, s Táliácska ismét sirt, sirt keservesen, hogy lám, itt az apja nevenapja s ő nem lehet otthon!

— Mi bajod, galambocskám? — kérdezte a kecskolló!

— Mondja Táliácska, hogy mi baja.

— Hát eredj, galambocskám, eredj. Mindjárt befogatok aranyos hintómba.

Egy, kettő, befogtak, s egy szempillantásra otthon volt Táliácska. De a kecskolló is hamarosan levetette a bőrét, a derékalj alá rejtette, ismét gyönyörű szép ifjává lett, paripára pattant s mint a villám olyan gyorsan repült a felesége után. Amikor az apósa házába belépett, háromszor meghajtotta magát, barátságosan üdvözölt mindenkit. A felesége ekkor is egyedül ült, csendesesen sirdogált, a nőjei meg a sógorai pedig vígan nevetgéltek, dalolgattak. Estefelé megint a szép ifju távozott elsőnek, otthon a kecskebőrt felvette s már aludni készült, amikor hazaért Táliácska.

— Nos, hogy mulattál, galambocskám?

— Ó, hogy mulattam volna, — sirt Táliácska, mikor a néném nevettek, daloltak, engem kicsefoltak, hogy kecskolló az uram!

Telt, mult az idő, eltelt egy esztendő, s Táliácska sirdogált magában, sem nem evett, sem nem ivott, az apja nevenapjára gondolt.

— Mekekeke, mért sirsz, mért sirsz, Táliácskám, galambocskám?

— Talán nevessek? Ma van az apám nevenapja, ott lesznek a néném csak én nem leszek ott!

— De mért ne lehetnél ott? Hé, szolgálk,

egyszeribe befogjatok! Legszebb aranykocsimba fogjatok. Halljátok-e?

De míg a lovakat fogták, s míg Táliácska öltözködött, besurrant hozzá egy vénasszony, olyan vén, hogy az orra a térdit verte. Ez a vén asszony már rég a kecskollónál lakott, tudta kecskollónak a titkát, mert bezzeg hogy volt egy nagy-nagy titka, amiről csak ő tudott egyedül. Azt mondta Táliácskának ez a vén asszony: Az urad, amikor elmész, mindjárt leveti a bőrét, s utánad vágtat. Jere ma hamarabb haza, a kecskebőrt elégetjük. Én magam nem tehetem, mert félek a haragjától.

Hej, hogy örült Táliácska! Gyorsan felöltözött, egy-kettőre hintóba ült, s mire az ura oda ért, ott ült ő is az asztalnál, de már nem sirdogált s felnézett az urára, amikor belépett. Ették, ittak, vigan voltak, nevettek, daloltak, aztán, hogy-hogy nem, elég az, hogy Táliácska észrevétlen kisurrant a szobából, felpattant az ura lovára, haza vágtatott. A vén asszony már nagy tüzet rakott volt a kemencébe, Táliácska kivette a derékalj alól a kecskebőrt s a tűzbe dobta. Hej, Uram, Teremtőm, hogy szikrádzott, pattogott, de még nyöszörgött, sirt is a tűz, s békák és mindenféle undok állatok másztak ki a lángok közül! De Táliácska egy seprűvel mind visszaseperte azokat a tűzbe, porrá égtek mind a kecskebőrrel együtt. Ekkor Táliácska megint visszalovagolt az apja házához, leült az asztal mellé. Most már dalolt is, nemcsak dalolt, táncolt is, az ő kedve volt a legvirágosabb.

Estefelé megint a szép ifju távozott elsőnek s ahogy haza ért, első dolga volt, hogy felvegye a bőrt, de haj! volt bőr, nincs bőr! Kereste mindenfelé, kérdezte a cselédeket, de hiába, akkor aztán a vén asszony megmondta, hogy ki égette el a bőrt.

Hej, Istenem, hogy elszomorodott szegény kecskolló! Leült az asztal mellé, fejét lecsüggesztette, nézett, nézett maga elé, s egyszerre csak szakadt a könny a szeméből, mint a záporosó. Eppen ekkor jött haza Táliácska, repülve repült az urához, a nyakába szökött, ölelte, csókolta.

— Ó, Táliácskám, galambocskám, mit tettél! Mit tettél! — Sirt a gyönyörű szép ifju. Mért égetted el a bőrt, ó miért? Ha még egy keveset vársz, elmúlt volna rólam a varázslat. Hát most már Isten áldjon. El kell mennem idegen országba. Harminc országon kell keresztül vándorolnod, amíg az én országomba találsz.

S abban a pillanatban úgy eltűnt szegény ifju, mintha föld nyelte volna el.

Most lett csak igazán szomorú Táliácska! Nem volt sem éjjele, sem nappala. Szüntelen az urára gondolt, őt siratta, őt gyászolta. De nemcsak siratta, gyászolta, hanem elindult világgá: egy élete, egy halála, addig megy, míg az urát megtalálja. Elindult Táliácska, ment, mendegélt, hegyeken, völgyeken át s ért egyszer egy nagy sötét erdőbe. Annak az erdőnek a közepén volt

egy kicsi kunyhó, három kakaslábon forgó. Amint a kunyhó elé ért, szólt neki Táliácska:

Kunyhó, kunyhó, egy-kettőre
Fordulj ajtóddal előre!

A kunyhó egyszeribe előre fordult az ajtajával, s bement Táliácska. Rettentő csuf vénasszony ült a szoba földjén, aki nem volt más, mint éppen Jága boszorkány.

— Fúj, fúj, emberszagot érzek, huhogott a boszorkány. Ki vagy, mi vagy, hol jársz, hová mégy?

— Előbb adj ennem s innom, mondta Táliácska, majd elmondom aztán, ki vagyok s hová megyek.

Adott is a boszorkány ételt, italt, akkor aztán Táliácska elmondta az ő szomorú esetét. Aztán megkérdezte a boszorkányt, nem tudja-e, hol van az ő ura.

— Ó te ostobácska, mondta a boszorkány — nem tudtál hamarabb jönni? Itt volt az urad és sokat beszélt rólad, de már rég tovább ment s téged bizonyosan elfelejtett. Eredj s menj a nénémhez, az többet tud róla.

Reggel tovább ment Táliácska, ismét kakaslábon forgó kunyhócskához ért. Szólt neki:

Kunyhó, kunyhó, egy-kettőre
Fordulj ajtóddal előre!

Előre fordult a kunyhó, Táliácska belépett. Még csúfabb boszorkány lakott ebben a kunyhóban s rákiáltott Táliácskára: — Mit akarsz tőlem?

— Ó, anyácskám, ne haragudj rám! — kérlelte Táliácska s elmondta szomorú esetét.

— Mért égetted el az urad bőrét!? — ripakodott Táliácskára. Most már keresheted, soha meg nem találod.

Sirt szegény Táliácska, oly keservesen sirt, hogy még a boszorkány szíve is megesett rajta.

— No, ne sirj, mondta a boszorkány. A te urad egy gonosz varázslónak volt a fia. Mert hogy ügyesebb volt az apjánál, ez haragjában aranyzarvu kecskollóvá varázsolta, mégpediglen három esztendőre. De ne búsulj, van nekem egy néném, az majd utba igazít téged. Ő is ebben az erdőben lakik. A néném mindig fon, még pedig arany fonalat. Lopj el tőle egy orsót, azt törd ketté, egyik felét dobd magad elé, másik felét magad mögé, s csak menj, menj az aranyfonál után, bizony találkozol az uraddal.

Nosza, ment Táliácska, nem is ment, de szaladt, s egyszerre csak a kunyhó előtt állott. Az is három kakaslábon forgott, s annak is szólt Táliácska:

Kunyhó, kunyhó, egy-kettőre
Fordulj ajtóddal előre!

Előre fordult a kunyhó, belépett Táliácska. A szobácska közepén ült a boszorkány, éppen fonta az aranyfonalat. Hej, ez volt ám csak csuf boszorkány! Csont a lába, vas az orra, kő a keze, s az orra a földet verte! No de mindegy, elég az, hogy Táliácska, amikor a boszorkány

elszundított, kisurrant az orsóval, egyszeribe kettétörte, egyik felét előre, a másik felét hátra dobta, aztán ment az aranyfonál után, s hát egyszer csak előtte áll az ura!

— Ó, Táliácskám, galambocskám, kiáltott a szép ifju — de rég várlak téged! Azt hittem már, sohasem jössz utánam. Most már vége a varázslatnak. Letelt a három esztendő!

Ölelték, csókolták egymást, sirtak, nevettek, azt sem tudták, mit csinálnak nagy örömben.

Mikor aztán jól kiörvendezték magukat, ráültek a repülő szőnyegre, az meg felszállt a magas levegőbe, szállt, szállt velök, három nap, három éjjel, s éppen a Táliácskáék háza mellett szállt le. Na, volt öröm. Nagy vendégséget csapott a Táliácska apja, hét nap s hét éjjel állt a vigasság. Én is ott voltam, édes sört kaptam, aztán hazaszaladtam.

Holnap Táliácska s az ura legyen a vendégetek.

Két levél.

— Irta: Kacsó Sándor. —

Mikes Kelemen elkísérte urát, II. Rákóczi Ferencet, Rodostóba, a keserű száműzetésbe. Otthon azonban szerető édes anyja maradt, aki Zágon vize mellett mindig visszavárta egyetlen gyermekét s a bécsi császárhoz folyamodott hazatérő engedelemért. A kérvénynek sikere nem volt, de Mikes nem is akart hazajönni mindaddig, amíg ura élt. Erről szól ez a vers.

Az anyja levele fiához:

„Édes-kedves fiam,
Szeretett gyermekem!
Barna fürtös fejed
Mikor ölelhetem?
Zágon te nélküled
Olyan, olyan árva!
Oly árvává tetted
Édesanyád gyásza!
Oh! Gyere hát vissza,
Tárt karokkal várlak;
Kiesdem a kegyét
A bécsi császárnak.
Bármilyen hatalmas,
Hatalmasabb nála
Elhagyatott anyád
Könyörgő imája.

Oh! Gyere hát vissza!
A jöttödet várja
A zágoni hegyek
Hókoronás tája.
Most is illatozik
A virág a réten...
Épen olyan kedves,
Amint akkor... régen.
A patak is mesél
Annyi, annyi szépet.
Ugy várlak, úgy várlak
Édes fiam, téged.

Elmegyek, nem ülök
Az árnyék világba,
Meghalok, meghalok
— Hidd el — nemsokára.

Édes-kedves fiam

A jöttödet várom.
Csak ez, csak ez az én
Végső kívánságom.
Aztán meghalhatok,
Hisz eleget éltem
Mindég csak panaszbán
Mindég szenvedésben.”

Mikes így válaszol:

„Kedves Édesanyám!
Ked nagyon jó asszony.
A hatalmas Isten
Sok áldást áraszon
Gondozta fejére.
De én nem mehetek!
Az én lelkem árva,
Az én lelkem beteg
Fejedelmem nélkül,
És ő itt van, itt van
Nagy Törökországban,
Márványtenger partján
Kínos bujdosásban.
Itt kell nekem lennem,
Itten, ahol ő van,
Keserű örömben,
Még keserűbb bűben.

Ne hívj, Édesanyám!
Ugy is vonz a lelkem.
Zágon szép vidékét
Sohase felejttem.
Hejl Be sokszor, sokszor
Altal is szállok én
A vihartól zengő
Márványtenger tükrén
Arra, Zágon felé.
Hiába! Hiába!
Itt tartóztat engem
Uram árvasága
Nagy Törökországba! —

Édes anyámasszony,
Nem mehetek innen!
Áldja meg, áldja meg
A hatalmas Isten.” —

A husvétí nyúl.

— Írta: F. Vadnai Hermin. —

— Mondja, édesanyám, hogy kerül piros-tojás minden husvét hétfőjén a szérüskertbe s mi közük a nyuszikáknak hozzá? Az én házi-nyulaim még soh'se tojtak, fehér tojást se, nemhogy pirosat, himeset.

— Már pedig a festett tojás a nyúl ajándéka. Nem is mondom, hogy minden nyulé, csak éppen a husvétíé.

— De melyik az, édesanyám?

— Istenem, de kíváncsi gyerek vagy, kis fiam! Hát nem elég neked az öröm: hol a szalmakazal, hol a szénaboglya tövében találsz meg a piros-tojással telt fészket.

— Nem, én mindennek az okát akarom tudni.

— Járj utána, lelkem! Kelj föl jó hajnalban s mielőtt a kakas első szavát hallod, résen légy s majd meglátod, anyának igaza van.

— Ugy is teszek! Meglesem a nyuszikákat, ha addig élek is.

*

A dombtetőn lombjavesztett cserjés, alatta a száraz vizmosásban rőt avar. S a dombon túl, merre a szem ellát, fekete barázdák húzódnak szorosan egymás mellett az őszi szántás nyomán. Az aratás hangos örömmel telt lármája rég elhűlt, csak messziről hallani — mintegy duruzsolva — a cséplőgép egyhangú zakatolását; néha-néha éles fütty sívít a csöndbe; a gözkazán a feszülésig megtelt s hangos vészkiáltással figyelmeztet a bajra. A domb alján répaszedő lányok hajlanak ütemesen a föld áldása felé; tul burgonyarakások várnak a behordásra. Mindenütt dolgos kezek szorgoskodnak, mindenütt ott az ember csak a dal némult el ajakán s szüretig nem is csendül föl sehol a határban. A természet nagy haldoklása megkezdődött, a nap melegen süt még, de a verőfényben fehér szálak szövögetik a nyár szemfedőjét.

Az akácfasor homokos útján sárga cséza halad lépésben előre; küllői majdnem tengelyig süppednek a kvarcos, fénylő homokba s épp oly kemény küzdelmet fejtenek ki az előrejutásban, mint tartós esőzések idején a feneketlen sárban. A kocsis álmosan, mintegy megszokásból nógatja a lovakat, pedig tudja, hogy míg a homokból ki nem vergődnek az utra, úgy sem haladhatnak. A gazda éles szeme elégedetten siklik tábláról-táblára. Mellette nagyobbik fia, befelé örökön mosolygó, bársonyos szemű kis diák, az ifiúr. Sapkája térdén, dus, barna hajával játszik a szellő, mosolyogva néz vissza a dombra, meddig édesanyja kísérté s kis öccse, a gyermek. Az ifiúr még egyszer meglobogtatja sapkáját, a szőke gyermek hangosan nevetve zsebkendőjét lenget s eltűnnek egymás szeme elől a kocsis a domb tulsó oldalára került.

Még egy rozstábla mellett kell elhaladniok s vége a homoknak. A diák szeme elmereng a tájon. Hallgatag apja mellett majdnem álomba ringatja a lassu tempó, amikor szeme hirtelen megtorpan. A tarló arasznyira megnőtt gazában nyulhát domborodik. Az ifiúr felnyulik a csészában s egy őz könnyedségével ugrik a tarlóra; jobbájjal haját simítja hátra, baljában fegyver. Mire apja föleszmél, a diák már messze jár. Űzi, hajtja a vadásszenvedély, űzi, hajtja a sütkérezésből fölriasztott nyulacska az élet-öszön s a halálfélelem. Örült verseny fejlődik ki. Át a tarlón, fel a dombnak, keresztül a cserjésen, hanyatt a domb tulsó oldalán, liheg már a diák, lankad ereje, már-már feladja a meddőnek látszó küzdelmet, mikor a vad megmagyarázhatatlan okból hirtelen irányt változtat s lőtávolságra megközelíti a vadászt. Tompa dörrenés, ujjongó diadalkiáltás egyfelől, ügyetlen bukfacezés, fájdalmas nyafogás másfelől jelzik a találkozás véres befejezését. Győzelme betetőzéséül már zsákmánya után indul a diák, de a kocsis ott lohol a nyomában: Ifiúr, lemaradunk a vonatról, pedig ez volna ma az utolsó. Rögtön tessék visszajönni, izeni a tekintetes ur.

Ez ellen nincs felebbezés. A diák lábhoz ejtett fegyverrel pihen egy-két percet s lassan megindul a cséza felé. Kutató szemét még egyszer végigjártatja a dombon. — Ott a kőkénybokorban lesz a nyúl; aztán hazamenet keresétek meg nekem, mert bizonyos, hogy eltaláltam.

Oh igen, a kis Nimród eltalálta, bizonyosan, de nem a legjobban. A kis tapsifüles vérvő lábbal hevert a bokorban, továbbfutni nem birt volna, de az élet, az megmaradt számára. Erőinek megfeszítésével az avarba húzódott, hogy jobban védve legyen nagyszámu üldözői elől, melyekhez legutóbb a természet leghatalmasabb fenevadja, az ember is hozzászegődött. Mozdulatlanságában töprengésre adta tapasztalatlan kis fejét s bármilyen hosszú volt füle, buksi feje föl nem érte ésszel, miért kell szegénykének most még többet szenvednie. Tavasszal csak a ravasz rókától, ragadozó kányától kellett tartania, de azoktól az öregek ébersége óvta meg. Milyen gyönyörű is volt akkor az élet! A mező napról-napra dúsabb szőnyegget terített a hancurozó nyulfiak elé, fakéreg helyett a lucernás zöldje s a vetések bársonya kínálkozott; a kertekben finomnál-finomabb csemege várt reájok, s amikor éjszakánként a harmatos fűben hazafelé tartottak, nyugodalmas pihenés várt reájok. Nem ismerték ezt az örökös rettegést, véget nem érő halálfélelmet. Az ember, ha meglátta őket, mosolyogva mutatott reájok: Nini, nyúl!

Megvárta, míg leszáll az est. Vérvő lábát

kinosan vonszolta maga után s ösztöneitől vezéreltetve, a szérüskertnek tartott. Illatos sarjuból hatalmas kazal terpeszkedett ott elsőnek, s a kis sebesült az aljába furakodott. Törött lábától nem tudott többé a barázdák közt szaladni, társait sohasem látta többet; a holdfényes éjszakákon testvérei nélküle futkároztak az őszi vetésben. A szérüskert finom sarjuja, ropogós lucernája megkimélték ugyan az élet legnehezebb gondjaitól, de a szabadság és testvériség fogalma csak fájó emlékeknek maradt meg gömbölyű koponyájában.

Majd tél borult a pusztára. Nyuszi álmosan pislogott a kazal alól a véget nem érő fehérségbe. Oly messzire terjedt a hó. A nap fátyolozottan nézett le a lilás-szürke égből, nem melegített, nem világított, éppen csak hogy mutatkozott s kémlelte, hol van vége a hólepelnek, hol ölelkezik vele az ég. Néha egy-egy dörrenés ütődött nyuszi hosszú fülébe; megmegrázkódott, csonka lábát végignyalt a gondolatban a diákkal való borzalmas versenyfutását élte át. De aztán elnyult a kazal alatt, mint gazdag polgárok telt éléskamráik mellett. Egyszer a diákra ismert, amint fegyver a vállán, vidáman füttyörészve a kerten át hazajött s válláról, óh borzalom, egy vérző tapsi lógott alá. Oh, mint remegett kis nyúlászve e látványra! Miért is oly kegyetlen, miért is oly lelketlen az ember! Hisz, a kis nyulak sohasem vétettek ellene s lám az ember hogy irtja, pusztítja. És még örömet is leli benne. Az az ártatlan nyuszi ott az ifiúr hátán véres, összeroncsolt testtel és az ifiúr — füttyörész! Oh, borzalom, óh ember!

*

Tele volt már fűzfabarkával s a tavasz többi hírnökeivel a világ, amikor Nyuszi szokatlan időben, különös zajra lett figyelmes. A kutyaugatást — bár még mindig remegett tőle — megszokta már; a baromfludvar lármájából fel is tudta ismerni a különböző szárnyasok hangját, az itató körül gyülekező jószágét is, de ilyen kora reggel? — Léptek voltak, könnyű emberi léptek... Istenem, csak nem a diák!? Tegnap, a nagy harangozásnak közepe, mintha az ő hangját hallotta volna. Pár pernyi csend... most újból az előbbi léptek... távolodnak... nem... megállottak a közelben... Zizegés a sarjban... csöndes kotorászás... a léptek megint közelednek... Nyuszi bátor-ságfélét erőszakol magára s kisandít a külvilágba. Az ég alján rózsaszínű sáv pirkad, annak fényében sötét tömeg tart éppen az ő buvóhelyének. Még volna ideje hátrálni s elveszni a kazal alatti utak labirintusában, de az izgalom, a rettegetés megbénítja tagjait. Két lázasan kutató kéz érinti, Nyuszi hosszú füle ernyedten hanyatlik hátra. Örömrivalgás, diadalittas ujjongás száll az ébredő nap elé s a gyermek boldogan szalad zsákmányával a ház irányába.

— Édesanyám!... a husvétii nyul... ott fogtam a kazal alján... éppen meg akart szökni, lépésnyire volt már a fészektől... De sok tarka tojás volt benne! Azért legjobban mégis a tapsifülesnek örülök. Beteszem a házinyulakhoz, legalább nem lesz egyedül.

A szót tett követte. Tapsi a drótkerítés mögé került, tejbe-vajba fűrösztötték, s amit az ifiúr vétett ellene ősszel, im jóvátette tavasszal a gyermek.

FECSKE, FECSKE . . .

Fecske, fecske, Isten madárkája,
Itt a házunk, szállj le szépen rája.
Áll a ház is, a fészek is rajta,
Te utánad, hej, mennyit sóhajt!

Fecske, fecske, légy a mi vendégünk,
Este, reggel csicseregj minékünk.
Csicseregj el legszebbik nótádat:
„Szeretem én az én szép hazámat.“

Fecske, fecske, ugy-e, legjobb itthon?
A fészkedért, ugy-e, sirtál titkon?
„Sirtam, sirtam puha kis fészke mért,
De még inkább az én szép hazáért!“

B. E.

KALODÁBAN.

(Németországban, a középkorban, a veszekedő asszonyokat kalodába szorították, hogy egymás szemét ki ne kaparhassák).

*Barikáék hazafelé mendegélnek, —
Közbe-közbe zöld füvecskét eddegélnek.*

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a bódító növényekről.)

Tamás: Most már csakugyan szeretném tudni, hogy a dohány is a bódító növények közé tartozik-e.

Apa: A dohány szintén bódító növény, melynek mérgét különbözőképpen viszik szervezetükbe az emberek. Leggyakrabban a füstjét szivják be, de vannak sokan, akik megrágják és a méreg szájukba és gyomrukba kerül. Ezt az európai emberek közül kevesen csinálják. Utálatos azért, mert sok nyálát fejleszt a szájban. Régebben nagyon divatos volt, hogy a dohányport orrukba szippantották az emberek s nagyokat tüsszentettek tőle. Nem a tüsszentés volt a fő, hanem a méreg egy része így is felszívódott a szervezetbe.

Tamás: Ha a dohány bódító méreg, miért nem hoznak ellene törvényt? Te is dohányozol és mérgezed magadat. Ha olyanok is dohányoznak, akik tudják és tanítják a dohány mérgező hatását, akkor ez a legveszedelmesebb méreg, mert a művelt emberek sem tudnak neki ellenállani.

Apa: Szerencsére, a dohány korántsem olyan veszélyes, mint a többi bódító szer. Csak gyöngye szerkezetű és még ki nem fejlődött embernek nem szabad dohányozni. Egészséges embernek a mérsékelt dohányzás nem árt. De igazán mérsékelt legyen! Ha aztán valamilyen baja támad a szervezetnek, rögtön abba kell hagyni, mert pusztít. Azért sem olyan veszélyes, mint a többi bódító szer, mert le lehet róla szokni. Persze, a legjobb volna, ha egyáltalán senki se szokna hozzá. Meg vagyok győződve, hogy te nem fogsz dohányozni.

Törvény itt nem segít. Mikor Amerika felfedezése után a dohányt Európába hozták, a legszigorubb törvényeket alkották a dohányzók ellen. A törvények hatástalanok maradtak. Az egyik angol király megvesszőztette azt a nem-nemes embert, akit rajtacsíptek a dohányzáson. Ha nemes embert csíptek meg, a legnagyobb mértékben megszégyenítették. Szakállát levágták és mezitláb kellett távoznia a városból. Erdély sem maradt el a szigorú büntetések ki-

szabásában. Volt egy törvény, melynek alapján a dohányzót igen nagy pénzösszegre bírságozták, sőt megfoszthatták vagyonától is. Szinte jobban büntették, mint a lopást vagy rablást. De az egyik török szultán olyan kegyetlen büntetést eszelt ki, amelyet igazán nem érdemelt a szegény dohányzó. Egy pipás embernek átfuratta az orrát, a pipaszárat áttolatta rajta. Így sétáltatta meg a város utcáin, hogy alattvalóinak elvegye a kedvét a dohány élvezetétől. Oroszországban is testi kínzást meg magas bírságot alkalmaztak. A törvényhez még legtöbb országban hozzájárult a papok szónoklata. És látod, mi lett az eredmény? Három ember közül kettő dohányos.

Tamás: De hát mi élvezet van a dohányban? A hasisevő, vagy ópiumfogyasztó – mint mondtad – legalább szépeket álmodik. A dohányzóról sohasem hallottam, hogy szép álmai lennének.

Apa: A dohányméreg is elég erős bódultságot okoz. Ha egy dohányos ember kényelmes székébe beletelepedik és füstkarikákat fuj, gyakran elálmodozik. A dohányméreg kábultságot okoz; a dohányos megfélemezik gondjairól és szebbnek látja a világot. Persze, nem veszi el az öntudatát, mint a hasisevő vagy ópiumfogyasztó. Méreg van a dohányban, fiam. Szeretném, ha sohase kóstolná meg, de nem olyan veszélyes, hogy az emberiség jövőjét féltetni kellene tőle.

Tamás: Nem halt még senki meg a dohányméregtől?

Apa: Már mondtam neked, hogy egészséges ember jól bírja, ha mérsékelten él vele. Beteg embernek nagyon súlyossá teszi a helyzetét. De ne felejtse el, hogy egészséges embernek is csak mérsékelten szabad dohányoznia, mert ő is megmérgezhetheti magát. A dohánymérgezés kellemetlen és súlyos baj. Meg is halhat az ember. Különösen gyermekre és fiatal emberre veszélyes. Régebben versenypipázásokat is rendeztek. Egy ilyen versenynek szomorú következménye lett. Mindkét versenyző meghalt a dohányméregből. 150 – 160 évvel ezelőtt annyira elterjedt a pipázás, hogy összejöveteleket tartottak s itt együtt pipáztak az emberek. A társaság elnököt is választott. Nagyon sokat beszéltek akkoriban arról a bécsi társaságról, melynek óriási pipájában sok pipaszár volt beillesztve. A pipaszörnyeteget megtömték, a pipaszárait a társaság tagjai szájukba vették és 20 – 25 ember közösen hozzálátott az óriáspipa dohányjának elszívásához. Ugy-e, nem gondoltad, hogy egy pipából 20 – 25 ember is szívhat. Persze, dohány is kellett hozzá bőven. De volt a bécsieknek. A magyarok valószínűleg irigykedtek is rájuk, mert nekik csak a nagy pipájuk volt, de dohányuk nem. Legalább a kurucok egyik költeményükben ezt panaszták. Persze nem kell szó szerint venni. Volt dohányuk nekik is, csak arra értették, hogy az osztrákok kizsák-

mányolják az országot és nem hagynak a magyaroknak semmi élvezetet. Ma már ritkábban látsz pipát, inkább csak a falusi emberek pipáznak.

Tamás: Kiktől tanulták meg az emberek a dohányzást?

Apa: Az indiánok tanították meg a többi népeket. Nem kell azt gondolni, hogy vörösbőrű testvéreink mindig az ellenségre leselkedtek, fejbőrökre vadásztak, vagy kis csónakokon sikloltak tova. A földet se mindig vizsgálták, hogy nyomokat keressenek. Nemcsak harcból állott az életük. Le-leültek ők az árnyékos fák alá és vidáman pöfékeltek. Nem voltak ők mindig olyan harciasak, mint amilyeneknek a gyermekregényekből gondolnád őket. Képzelheted, milyen tágra nyílt a csodálkozástól annak az európai embernek a szeme, aki először látott dohányzó indiánokat! Azt hiszem, ijedtében és csodálkozásában hátratántorodott, mikor észrevette, hogy pipa van az indiánok orrában.

Tamás: Orrában?

Apa: Persze, hogy az orrban, nem is a szájban! A pipájukba két nádszálat tettek, a nádszálak végét szépen az orrukba illesztették és a füstöt szivogatták. Nagyon csodálkozó arcot vágsz, pedig az indiánok éppen olyan joggal csodálkoztak volna, ha európai ember szájában látnak pipát. Valószínűleg kinevették volna. Legalább azok a törzsek, melyek az orrukkal pipáztak. Voltak ugyanis köztük, kik a szájukkal szívták a füstöt. A hatás ugyanaz. Voltak olyan törzsek, hol rágták a dohányt, sőt olyanok is, ahol szivart készítettek belőle. Mások meg tubákoltak. Az európaiak hamar megtanulták valamennyi módját a dohány élvezetének, a franciák még az orral való pipázást is elsajátították.

Tamás: Én nem fogom magam mérgezni semmiféle méreggel, még ha nem is nagyon ártalmas. A dohányrágásra pedig még gondolni sem szeretek. Nem is értem, hogyan lehet ilyen utálatos dolgokra, mint a dohányrágás rászokni.

Apa: Rászoknak az emberek minden rosszra. Nem is képezed, mi mindent rágicsálnak. Mutattam neked egyszer a légyölő gombát.

Tamás: Azt a pettyest, amelyről azt mondtad, hogy veszedelmes méreg?

Apa: Azt a pettyest gondolom, fiam. Ázsia egyes vidékein felszeletelik és egy-egy szeletet lenyelnek belőle. Néha megszáritják és levest főznek belőle.

Tamás: Csak nem esznek bolondgomba-levest?

Apa: De bizony megeszik és egy kicsit meg is bolondulnak tőle. Ha kevés méreg jut a szervezetükbe, csak izgatottak, féktelenül jókedvűek lesznek. Szóval, kicsit részegek. De nem úgy viselkednek mint a bortól részegek, hanem mintha elment volna az eszük. Ha több méreg jut a testükbe, izgatottságuk fokozódik. Vagy féktelenül vigak és bolondmódra ugrándoznak, vagy el vannak csüggedve és sirdogálnak. Mindenki a természete szerint. Ha nagyon nagy

adag mérget vesznek be, halálukat idézik elő. Mihelyt kiheverik a méreg hatását, kábultak és kedvetlenek.

Rágnak az emberek még mást is. Ázsia déli részén a pálma magját felaprózzák, mésszel megkenik, a bételbors levelébe teszik és rági-csálják. Ez is méreg, de legalább nem utálatos. A fogat ugyan megfeketíti, de a szájnak kellemes ízt ad és a szervezetet nem rongálja annyira, mint a többi méreg. Az íze édeses és bizonyos meleget meg vidámságot okoz.

Tamás: Ugy veszem észre, hogy az emberre mindenfelől ellenség leselkedik.

Apa: Bizony, fiam, az ember legveszedelmesebb ellenségei nem az őserdőkben laknak. A tigris is szétépi az embert, a mérges kigyó is megmarhatja. De milyen kevés ezeknek az áldozatoknak a száma azokéhoz képest, kiket a bódító növények mérgei tesznek tönkre! Itt nyújtogatják felénk szörnyű gyilkoló mérgeket s mennél gyengébb az ember, annál hamarabb áldozatul esik. El sem képzeled, mennyien szállnak idő előtt sirba a bódító növények mérgetől! Pedig még nem is beszéltem valamennyiről. Nem beszéltem az ember leggyilkosabb és legborzalmasabb ellenségéről, az alkohorról. Sörrel, borral, pálinkával egyaránt fogyasztja magát az ember. Ha egyszer aztán megszokta, nem tud szabadulni tőle.

Tamás: Bevallom, apus, nem gondoltam erre a méregre, pedig nagyon félek a részeg embertől. Talán ez a legirtózatosabb minden megmérgezett és elbódult ember között.

Apa: Nem a legirtózatosabb, a hasis és ópium részegjei sokkal irtózatosabbak. De te olyanokat nem láttál, részegét pedig, sajnos, többször láthatsz az utcán.

Az alkohol, mint minden méreg, behizelgi magát. Valami jóleső meleget és kábultságot okoz. A didergő ember, különösen ha fáradt is, az alkoholtól új erőre kap. Ez vezeti az embereket ehhez a méreghez. Pedig beáll a visszahatás, mert az alkohol nem ad erőt, hanem a test még meglevő erőit kényszeríti fokozott munkára. Ha a kimerült lovat verjük, nekirugaszkodik, de az ostor nem adott neki új erőt, csak kényszerítette a meglevő felhasználására. Nagyon haragszom az alkoholra. A jó, tápláló növényeket arra használja az ember, hogy pusztító mérget készítsen belőlük. A mérsékelten fogyasztott gyenge sör vagy bor nem pusztítja rohamosan a szervezetet, de a pálinka valóságos gyilkos. Legjobb, ha alkoholt tartalmazó italokhoz csak a legkivételesebb esetben, vagy sohasem nyúl az ember. Az emberek nagyon harcolnak újabb időben ez ellen a gonosz méreg ellen és szövetségeket alapítottak, hogy az alkoholfogyasztást megakadályozzák vagy korlátozzák.

Tamás: Tagja vagy te ennek a szövetségnek?

Apa: Nem léptem be, fiam, mert a belé-

pőnek meg kell fogadni, hogy alkoholos italt sohasem iszik. Én ugyan nem iszom hónapokig szeszes italt, de ha valahova meghivnak, egy pohár sört vagy egy pohár bort nem szoktam visszautasítani. Így nem árt ez a méreg. Az emberek azonban gyengék és nem tudnak megállani. Ezért szoktam én is minden alkalommal felhívni embertársaim figyelmét az alkohol borzalmas pusztítására. Nektek sem engedtem meg soha, hogy a szeszes italt megkóstoljátok. A ki nem fejlődött szervezetre roncsoló hatással van már a kis adag is.

Tamás: Mi hát az oka annak, hogy az emberek mindenféle bódító mérget isznak, esznek, füstölnek.

Apa: Nagyon egyszerű az ok. A legtöbb embernek nehéz az élete. Testi-lelki bajok és gondok bántják. Menekülni akar tőlük. A gyöngé méreges csillapító hatással vannak, az erős méreg egészen más világot nyitnak meg a számára. De ha látná, mi lesz szervezetével rövid időn belül a méreg hatása következtében, nem merné a bódító anyagot magához venni. Ha a műveltség terjedni fog, az erősen mérgező és romboló kábító szerek kevésbé lesznek használatosak, de a gyöngé és nem nagyon veszélyes kábító szereket tovább is használni fogják az emberek.

Pihenni vágyom...

*Pihenni vágyom csendes völgy ölében,
Hol kis madárka csókot int felém.
Feledni bűt örökre itt tudok,
Hol kis patak fülemben dalt susog.*

*Virág, bokor oly édesen beszél,
A kis madár egy régi dalt regél:
Örökre vig, örökre boldog az,
Kinek szívében él a szép Tavasz.*

*Tavasz fecskéje, szállj szívembe hát,
Dalold el ott a boldogság dalát.
Dalold el, oh, a legszebb éneked,
Hadd éljek újra gyermekéveket!*

GARA ÁKOS.

A CIBORA ez évben megjelent 1-ső száma már teljesen elfogyott. Miután olvasóink és új előfizetőink közül többen fordultak a kiadóhivatalhoz az 1-ső szám megküldése végett, ez úton hozzuk szíves tudomásukra, hogy csakis a többi lappéldányok állnak még rendelkezésre, de 1-ső számmal senkinek sem szolgálhatunk.

Öcsike, mint kötél-táncos.

Mindenki tudja, hogy Öcsike azóta tanulta meg a levegőbukkenc, az egykezes, kétkezes, egylábás, kétlábás, előre és hátrafelé való buk-fencezés mesterségét, mióta egyszer régen, ki-csi korában, cirkuszbba vitték. De látott ő a cirkuszbban egyebet is, és ne higgye senki, hogy kicsi szívének minden kívánsága teljesült, mióta olyan tökéletesen tudja vetni a buk-fenceket. Mindegyre rajtakapják, amint azon sóhajtozik:

– Hej, ha én is kötél-táncos lehetnék!

Odahaza nem igen próbálkozhatott meg ezzel a mesterséggel, mert egyszer ugyan szert tett egy ruhaszáritó kötélre, s el is kezdte már kifeszíteni, de, szerencsére, anyuskája észrevette, s mielőtt nagyobb baj történhetett volna, ki-verte ezt a tervét a... fejéből. Kiverte, de nem örökre. Mert falun is szoktak mosni, s falun még csábítóbb közelségben húzódnak a ruhaszáritó kötelek.

Egyszer, amikor a balatonmelléki néniék-nél nagymosás volt, Öcsike egyszeribe meg-érezte, hogy eljött az a pillanat, amikor elkezd-heti gyakorolni magát a kötél-táncos művészet-ben. Nem kell ehhez semmi egyéb, csak egy rúd, amivel egyensúlyozza magát. A háznál ugyan véletlenül nem akadt ilyesféle, de hiszen nem azért szaladgálja be Öcsike az egész fa-lut, hogy ne tudja, mit hol lehet találni. Egy szempillantás alatt a harmadik szomszédnál ter-

mett, akinek az udvarában annyi ilyen fa állott, hogy akár a dédunokái is kötélen táncolhattak volna. Észre sem vették, amikor Öcsike felka-pott egyet, vállára vetette s nagy büszkén meg-indult vele hazafelé.

Egy kicsit elszontyolodott, amikor észre-vette, hogy amíg odajárt, teleaggatták már a ruhaszáritó kötelet harisnyákkal, zsebkendő-kkel, szálvétákkal s Isten tudja, még mi mindennel. A cirkuszbban bizony nem szokás ilyen kötélen táncolni. No, de Öcsike nem szokott soká bú-sulni azon, amin nem lehet segíteni és kijelen-tette:

– Nem baj, legalább olyan kötél-táncos leszek, amilyen még a csirkusban sincs.

Azzal megvárta, míg mindenki eltakarodott a kertből, csak a néniék kis cicája maradt ott.

– No, csicsus, – mondta Öcsi, – büske lehets, mert olyat látsz most, amit még senki se látott ebben a faluban.

Hát hogy büszke volt-e a cicus, vagy sem, én igazán nem tudom, de annyi bizonyos, hogy megállt, mintha földbe gyökeredzett volna a lába, s úgy nézte Öcsike nyaktörő próbálko-zását. Miakolt is, mintha azt mondta volna cicanyelven:

– Jaj, Öcsike, Öcsike, bizony kitöröd még ma a nyakadat.

De Öcsike nem értette, amit a cica mon-dott, s azt hiszem, ha megértette volna is, büszkén legyintett volna a kezével:

– Ne félts te engem, csicsus.

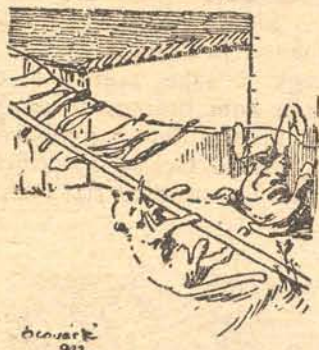
Odatámasztotta a rudat egy fa törzséhez, amelyre a ruhaszáritó kötel fel volt csavarva, felmászott a fára, maga után húzta a rudat és óvatosan ráereszkedett a kötéltre.

Akár hiszitek, akár nem, meg is indult rajta, egyensúlyozva magát a rúddal, úgy, ahogy az igazi kötél-táncostól látta. Még a harisnyák is bámulva tátották rá a szájukat. Az első lépés

sikerült, sikerült a második is. De aztán egy-szerre csak érezte Öcsike, hogy szédül a feje és mindjárt lefordul a kötélről. Ebben a pillanat-ban hirtelen eszébe jutott, hogy hiszen a cir-kuszbban háló van kifeszítve a kötél-táncos alá, ő még ilyesmiről nem gondoskodott. Az igazat

megvallva, ez már nem a kötélén jutott eszébe, hanem lenn, az udvar homokjában, ahol szerencsére nem üthette meg tulságosan a buksiját. Öcsikének szóval semmi különös baja nem történt, de bezzeg rosszul járt szegény cicus.

Pedig hát ő nem tehetett semmiről, még tanácsolta is Öcsikének, hogy ne kísértse az Istent, igaz, hogy csak cicanyelven. Mikor Öcsike balfelé lefordult a kötélről, eleresztette a rudat s az jobbfelé esett ki a kezéből, egyenesen a cica orrára.

Öcsike úgy megsajnálta szegényt, hogy eszébe sem jutott megtapogatni magát, nem törött-e el valamije a homokban?

— Ne búsulj, csicsus — mondta neki, — majd elvislek a csirkusba, mikor igazi kötél-táncos lesek! De akkor hálót fesítették ám a kötél alá!

Elek nagyapó.

FECSKESZÓ.

Megjöttek a fecskék s egész nap régi fészkeiket javítgatják, tatarozzák.

Reggelenként a ficserékelésük költ fel. A tornácunk előtt szép nagy ecetfák terebélyesednek, azoknak az ágaira ülnek, ficserékelnek. Én pedig csak hallgatom tavaszi hangjukat s találgatom, mit csicseregnek? Körülbelül ezt:

Kicsinek kicsit,
Nagynak nagyot,
Mert ha kicsike kéred a nagyot,
Kitekerintem a nyakadat.

Álljatok csak össze néhányan s mondogassátok gyorsan ti is. Meglássátok, ugy hallik, mintha fecskék csicseregének.

Abrahám bácsi.

**A CIMBORA előfizetési ára
Csehszlovákia területén egész évre
40, félévre 20 cseh Korona.**

A SEREGÉLY.

(Apróságok a beszélő seregélyről.)

Ha február második felében vagy március elején, tartós szép idő után, a tél megint jogaiba lép és vigan szórja a hópelyheket, mintha már más idő sem lehetne, reggelenként gyakran vig madárfütttyőt hallunk, s ilyenkor benső öröm tölti el szívünket, mert ebből tudjuk, hogy küszöbön a tavasz: első hírnökei, a seregélyek itt vannak. A legmagasabb toronytetőkön, a legmagasabb fák csucsain, magasabb épületek tején ülnek ezek az örömmel fogadott, fémszöl-des, csillogó legények és vidáman hangoztatják dalukat, nem törődve az időjárással, mely őket ott fent alaposan összekuszálhatja. Mindenki örül a visszatért vendégeknek, mintha a tavasz legmegbízhatóbb előfutárai volnának, amelynek az ő megérkezése után, rövidesen be kell következnie. Sajnos azonban, e hit gyakran csal, a tél nem egyszer tartja magát jó soká, ami a vig sereget nem igen bántja, attól ő egész kedélyesen fujja reggel-este a nótáit, szárnyát és farkát csattogtatva hozzá. Ha nem is valami kiváló énekes, vidám és változatos dala annyira kedvelté teszi, hogy néhol még költő ládikákat is állítanak fel számára, melyek aztán alkalmas lakóhelyül szolgálnak neki, hol aztán nyáron utódait is nevelheti. És nagy oka van az embernek arra, hogy védelmet nyújtson neki, mert egy madár sem pusztít annyi rovarot, mint a seregély, amely ezáltal bőségesen meghálálja a nyújtott védelmet. Tápláléka a rovarok, csigák és más kártékony férgek, amelyeknek tömérdek mennyiségben való pusztításával roppant hasznot hajt. Ha a szőlőkben és cseresznyésekben nem is valami szívesen látott vendég, mert itt, ha tömegesen fellép, kárt is okoz, a berkekben és ligetekben azonban már költő ládikákat is ajánlatos részére felállítani, annyi hasznot hoz e helyeken.

A mi seregélyünk (*Sturnus vulgaris*) ugyan egész Európában el van terjedve, de nem mindenütt állandóan. Sőt hazánk némely vidékén ritka is és leginkább a Tisza alföldjén él tömegesen. A déli tartományokban: Dél-Spanyol-, Dél-Olasz- és Görögországban csak télen át tartózkodik és a telet leginkább itt is tölti. Mint állandóan itt tartózkodó közeli rokona, a fekete vagy egyszínű seregély (*Sturnus amikolir*) említendő még meg, mely a nevezett országokon kívül Dél-Oroszág, Kaukázia és Ázsia legnagyobb részében fordul elő. A két seregély csak színben különbözik egymástól, lényegében és viselkedésben, valamint táplálkozás tekintetében mind a kettő egyforma.

A fekete seregélynek sötét palafekete, fémfényű tollazata van, fehér pontok nélkül, mely különösen vedlés után tűnik fel, mert akkor a hát és mell valamennyi tollának csucsai fehérek, míg tudvalevőleg tavasszal e csucsok egé-

szen eltűnnek, de a fémfény annál zöldbejátszóban és erősebben előtűnik. A nyak- és fejtollak a fekete seregélynél, elütően a mi seregélyeinktől, hosszúak és keskenyek, az előbbieké éneklés közben felborzolódhatnak, mintegy nyakbojtot képezve.

Miután a madarak leírását előrebocsátottam, még a szellemi tehetségeikről akarok veletek többek által följegyzett apróságokat közölni. Tudom, hallottátok már, hogy könnyen tanulnak emberi hangot, beszédet utánozni és gyakran mulattatják gazdájukat. Ezeket tehát tanult seregélyeknek nevezzük.

Ilyen tanult seregélye volt egyszer a segringeni borbélynak is. Ez nem csak azokat a szavakat tanulta, melyekre a borbélyinas tanította, hanem aztán ő maga is utánozni kezdte, amit az urától hallott. Például: „Én a segringeni borbély vagyok.” Urának különös szavajárása is volt, melyet gyakran ismételt, mint például: „ugy, ugy, la, la”, vagy „par compagni”, avagy „Isten hírével”, „te tacsó” stb. A gazda ugyanis így cimezte inasát, ha valamit vétett. Minde szavajárását a seregély is elsajátította. Mivel a borbélynak nemcsak a borotválás és a hajnyírás volt a mestersége, hanem korcsmát is tartott, ha a vendégek egymással beszélgettek, nagy volt a mulatság, ha őkelme a beszélgetésbe illő szavakat kotyogott közbe, ami úgy tűnt föl, mintha a beszélgetést megértette volna. Ha az inas néha azt kérdezte tőle: Jancsi, mit csinálsz? azt felelte vissza: „Te tacsó.” Persze, Jancsinak széles körben jó hírneve is volt.

Egy napon azonban, amikor megnyírbált szárnyai ismét megnőttek, s az ablakot nyitva felejtették, az időjárás meg kedvező volt, Jancsi azt gondolta magában: „Most már annyit tanultam, hogy a jég hátán is megélek” és kirepült az ablakon. Első útja a mezőre vitte, ahol egy másik madár-társaság közé keveredett és ha ezek fölrepültek, ő is velük repült, mert alkalmasint azt gondolta: ők jobban ismerik itt a körülményeket, mint én. De mindannyian hálóba kerültek. A seregély azt mondta: „Isten neki!” De a madárfogó jött és látta, mily jó fogást csinált: Egyik madarat a másik után szedegeti ki, a nyakát kitekeri és a földre dobja. De amikor a gyilkos kezét az egyik madár után megint kinyújtja, elkiáltja magát a mi seregélyünk, mert ő volt: „Én a segringeni borbély vagyok!” A madarász eleintén megijedt, azt hívén, hogy itt valami rendkívüli dologgal áll szemben, később azonban, amikor magához tért, alig tudta magát a nevetéstől visszatartani s amikor azt mondta: „Ej, Jancsi már itt nem kerestelek volna. Hogy jössz te az én hálomba?” a seregély azt felelte: „Par compagnie!” (A csapattal). Így vitte aztán vissza a madarász Jancsit az urának. A borbély műhelye ezután jóval keresettebb lett, mert mindenki akarta a különös Jancsit látni és aki azon a vidéken eret akart vágatni, az a segringeni borbélyhoz ment el.

Hasonló történetet beszélnek Szászországból, persze némi változattal. Lipcse mellett, Bornában, egy kántornak szintén volt egy seregélye, amely nagyon tehetséges volt s ez is egy csomó szót és szólásmódot megtanult urától. A többi közt: „Micsoda rend ez itt?” és „Én a bornai kántor vagyok.” Történt egyszer, hogy a kántor Lousigkban járt, hogy ott jobb állomást keressen. Ekkor a kis madár megszökött és szintén elfogták. Amikor egy Finkler Henrik nevű madarász a többi seregéllyel a kalitkába akarta dugni, hogy aztán megfojtsa, erősen kiabálni kezdett: „Micsoda rend ez itt?” A madarász, egészen meglepetve, igazolást kért. „Én a bornai kántor vagyok”, felelé a seregély. Erre a madarász a dolgott az ujságban hirdette és a kántor aztán így kapta vissza seregélyét.

Ha mindazokat a történeteket össze akar-nók gyűjteni, melyekben a seregélyek kitűntek okos beszédjükkel, könyvet lehetne írni. Egyszer Londonban egy seregély a Themsébe esik: „Egy font sterling jutalom!” kiált. Mert egy életről van szó, rögtön megmentik, de amikor a szárazon volt, azt mondja: „Egy schilling is elég volna.”

Egy másik nyalakodik az éléskamrában. A szolgáló dűhében forró vizet fröcskölt a fejére, úgy, hogy kihult a tolla, mondván: „Bizonyosan a becsináltból ettél, te buta állat” Néhány nap múlva egy kopasz úr jött a házba. A seregély a háta mögé ül a szék támlájára, gondosan megnézi a tar fejét, míg végre felkiált: „Te buta állat. Bizonyosan a becsináltból ettél.”

Egyszer egy paraszt bejön a városba és elhalad egy ház előtt s egy seregély elkiáltja magát: „Jó reggelt! A paraszt megijed, leveszi kalapját és mentegetőzve mondja: „Oh, bocsásson meg a nagyságos úr, azt hittem, hogy madár!”

A seregély, ura szavait ellesve, a házban szintén a parancsoló szerepét játssza a háziállatok közt és így nem ritka eset, hogy a kutyát és macskát is ki szokta kergetni. Egyszer azonban megtörtént, hogy egy ilyen seregélyt a Kandur megfogott és kiiramodott vele. Ekkor az elkiáltja magát: Botos úr, megyünk! amit mindig a munkásoktól hallott, kik uránál, a kertésznél voltak alkalmazva. A kandur megijedt és eleresztette. Oly vendégeknek, akiket nem szivelt, azt mondta: „Ajánlom magamat”, vagy; „Te se vagy jobb a Deákné vásznánál.”

Ime, néhány példa a seregély tanulékony-ságáról, amiből láthatjátok, hogy szorgalom által a madár is sokra viheti, — hát még a gyermek!

Szép tulajdonság a figyelmesség,
Csak semmi folt rajta ne essék.
Vigyázz, hogy többet rád ne mondassák:
Van egy folt rajta: a makacsság.

A mintalány.

Vigjáték. Gyermekek számára.

— Irta: ZSOLDOS LÁSZLÓ. —

Személyek: Nagysága (kislány nagyos pongyolában és nagyos frizurával; természetesen minden lóg rajta. Karperec is van a kezén, de akkora, hogy jó lenne a nyakára is. Nagyon kell vigyázni rá, hogy a karperec le ne csusszék a kezéről, s ennél fogva a karpereces kezét többnyire mesterséges módon fölfelé emelve tartja, vagy pedig, ha ebbe belefáradt, a másik kezefejét is beledugja a karperec alá). Aladárka (nagy fiú, sokkal magasabb a nagyságánál, de selypitenie kell, mintha még csak kétesztendő volna). Cselédszerző (fel-nőttnék maszkírozott, hosszunadrágos, ragasztott bajuszos gyerek-bácsi, ezen is minden lóg). Zsuzsa (cseléd-lány; rangosan öltözködve; persze kislány játssza; bokorugró parasztszoknyában és copfosan, amibe pántlika van fűzve. Ha a szereplő kislánynak van is természetes copfja, azért mégis hozzá kell fogni hamis copfot, akár-micsoda kócból és színes csiricsáré pántlikát belefogni. A copf egészen a földig érjen, a pántlika végét és csokrát meg a földön huzzza, mint valami sleppet, hogy annál mulatságosabb legyen. És természetesen nagyon kényes kell, hogy legyen a copfjára).

Szin: Polgári, nappali szoba; hátul nyitott ablak, balról a szobába, jobbról a konyhába nyíló ajtó. Butor-zat tetszés szerint. Reggel van. Szellőztetés.

Első jelenet.

Nagysága egyedül.

Nagysága (portörölővel törülget és borzasztókat nyög). Jaj... (törülget) Jajajj (törülget) jajajajajajaj! (Abbahagyja a törülgetést és leroskad egy székre; siró hangon.) Nem bírom ki tovább ezt az állapotot cseléd nélkül. És ma vasárnap van és vasárnap senki sem hoz cselédet! (hangosan és mulatságosan sir, miközben szórakozottságból a portörölőbe rejti az arcát, de azért úgy, hogy a piszkos rongy csak látszólag érjen hozzá. Az ablak alatt balról jobbra jön az első cselédszerző Zsuzsával).

Második jelenet.

Előbbi, Cselédszerző, Zsuzsa az ablak mögött.

Cselédszerző (Zsuzsához az ablak alatt elmenet közben). Ne legyenek cselédszerző, Zsuzsa lelkem, ha még egy ilyen kitünő helyet talál valaha az életben. (Ennek a beszédnek a második része alatt a cselédszerző és Zsuzsa eltűnt jobbra az ablak mögött és csak a hangjuk hallatszik.)

Nagysága (két kezével kómikusan égne emeli a portörölőt). Hála Istennek! Itt van a cselédszerző! Vasárnap! (A jobb ajtóhoz lép). Jöjjön, jöjjön! (Betessékeli a cselédszerzőt és Zsuzsát.)

Harmadik jelenet.

Előbbie, mindhárman bent a szobában.

Cselédszerző (levette a kalapját). Kezét csókolom, édes nagyságám.

Nagysága. Jó napot. Végre hozott egy lányt!

Cselédszerző. Hoztam (büszkén mutat Zsuzsára). Ilyen még nem született erre a világra. (Zsuzsához lelkesebben.) Ez a hely (köröskörül mutat a szobában) a földre szállt menyország. (A nagyságához bizalmasan.) Csak ötszáz leu

bér. Nem tud semmit. Annál jobb, mert legalább mindenre be lehet tanítani.

Nagysága. Nagyon boldog vagyok, tisztelt helyszerző ur. Már tíz éve várok olyan lányra, aki nem tud semmit. (Irtóztató kézmozdulattal.) Mert a többi, az mind mindent tudott. Hah! De egyik se dolgozott semmit!

Cselédszerző. Na hát ez dolgozik. Ez dolgozik, kezit csókolom, akárcsak, mint egy gyár. Csak éppen, hogy nem füstöl.

Zsuzsa (közbeszól, kényesen). De bizony füstölök én! Minden vasárnap cigarettázok!

Nagysága (örömmel csapja össze a kezét). Cigarettázik lelkem! Hála Istennek! Tíz év óta várok olyan leányra, aki vasárnap cigarettázik!

Zsuzsa (szigoruhangon). De azt megmondom, hogy csak vasárnap. Mert akkor itthon vagyok.

Cselédszerző (bólintgatva). Igen, édes drága, aranyos nagyságám, csak vasárnap cigarettázik a Zsuzsika, mert akkor itthon van.

Nagysága (helyeslően bólintgat).

Zsuzsa. Hétköznap sohse cigarettázok, mert, tetszik tudni, akkor kimenőm van.

Nagysága (örömmel csapja össze a kezét). Hétköznap kimenője van!?

Cselédszerző. Az, az... De csak minden hétköznap, aranyos nagyságám.

Nagysága. Nagyszerű! Már tíz éve várok olyan leányra, akinek csak minden hétköznap van kimenője! (A nyakába borul Zsuzsának). Oh, Zsuzsa, Zsuzsa, te leszel az én cselédem örökre!

Cselédszerző (tapsol és ugrál). Ugye mondtam, hogy földi menyország! Ugye mondtam!?

Zsuzsa (kibontakozik a nagysága öleléséből). Nem addig van az, nagysága. Először is ötszáz leu, aztán meg van-e gyerek?

Nagysága (szepegő hangon, közben félénken az ujját szopva). Gyerek? Oh, szóra sem érdemes. Csak egy kis fiacskám van.

Zsuzsa (megütközve). Tud már járni!?

Nagysága (mint előbb). Tud a drága. (Balra kiszól az ajtón.) Aladár, Aladárkám gyöngyöm, gyere be picikém. (Aladár belép.)

Negyedik jelenet.

Előbbie, Aladár.)

Aladár (az ujját szopva). Tesszét, mamuta? (Cselédszerző (ugrál örömeiben). Jaj beh szép picike! Hujh, beh szép picike! Ugye Zsuzsika? Ugye Zsuzsika?

Nagysága. Hát ez az egy kis fiam van. De jövőre ez is óvodába fog járni.

Zsuzsa (Aladárt nézi). Óvodába?! Azt hittem, jövőre már besorozzák katonának!

Aladár (az ujját szopva, a másik kezével fügét mutat Zsuzsinak). Tatonánat? Ezt e! Fűde! Én püspöt jeszet, cathod ejőbb házijú!

Nagysága (Zsuzsához). Nohát, Zsuzsám a-nyalom, meg van elégedve a kis fiacskámmal? Nem kell ám cipelni a lelkemet sohase...

Zsuzsa (közbe). Nem is bírnám. Inkább ű vehetne föl engöm.

Aladár (az ujját szopva). Én méd pici vadot. Cselédszerző (nagyságához). Hát elhelyeztem a Zsuzsát, aranyos nagyságám? (A markát tartja a nagysága felé.) Ötven leu és (Zsuzsára mutat) neki szegénykének husz leu előleg. (Zsuzsa is a markát tartja.)

Nagysága (valami fiókból pénzt vesz ki és odaadja a cselédszerzőnek meg Zsuzsának). Jól van, de most maradjon itt és mindjárt takarítson! Mert én már nem birom tovább ezt az állapotot cseléd nélkül (ujra leroskad egy székre, sir, magához vonja Aladárt és— ezt már Aladárnak kell így csinálnia, mert másképp nem lehetne — Aladárnak a képével töröli meg az arcát).

Zsuzsa. Jó. Hát takarítok.

Cselédszerző. Kezét csókolom, nagysága, kezét csókolom. (Zsuzsához.) Igaz, a holmija, Zsuzsikám, majd elküldöm. Van egy nagy köténye és abban egy pruszlik (hajlongva jobbra el).

Ötödik jelenet.

Előbbie, Cselédszerző nélkül.

Nagysága. Na, Zsuzsa, hát most takarítson. (Elővesz valahonnan egy pár ormóttan nagy cipőt, egy doboz cipőkrémet, és cipőtisztító rongyot és odaadja neki.) Vagy ne! Előbb tisztítsa ki a cipőmet. (Aladárt kézen fogva.) Gyere Aladárka! Vigyázz, el ne essél!

Aladár (makrancosan.) De én el akarok esni! (Térden csúszva, visitva mászik kifelé, mialatt a nagysága a kezénél fogva vonszolja.) Én már el is estem, mamuka, bühhühű (ordítva sir.)

Nagysága (csitítón Aladárhoz, mialatt kifelé húzza.) Ne sirj, báránycám, mindjárt hozza a postás bácsi a Cimborát és majd megnézzük benne...

Aladár (mint előbb)... én el akartam esni!...

Nagysága (mint előbb)... és megnézzük benne majd a szép képeket... (Mindketten balra el.)

Hatodik jelenet.

Zsuzsa egyedül.

Zsuzsa (a kezében tartva a cipőt, cipőkrémet és a rongyot, szomorúan ránéz a holmira, és mielőtt még csak hozzá is fogna a dologhoz, óriásit sóhajt.) Jajj, be elfáradtam! (Leül.) Csak már vége volna ennek a vasárnapnak, hogy legalább egy kicsit kipihenhetném magamat a héten! (Lassan elkezd bekenni az egyik cipőt. Az ablak mögött megjelenik a postás, és betesz a párkányra egy Cimborát.)

Hetedik jelenet.

Zsuzsa, Póstás az ablaknál.

Póstás (betéve a lapot.) Cimborá (el, amint jött.)

Nyolcadik fejezet.

Zsuzsa egyedül.

Zsuzsa (abbahagyva a kenést, leteszi a cipőt, de a kenőcsös rongy a kezében marad.) Mit beszél ez a póstás? A Cimborá? Hát hiszen éppen ez hiányzik nekem? (Fölveszi az ablakról, kinyitja és belebámészkodik; csodálkozó hangon.)

Ojé, beh gyönyörű! (Belemerül a lap nézésébe, nevet.) Ujjé! Ez valami nyulacska, ni! (Balról a nagysága.)

Kilencedik jelenet.

Zsuzsa, Nagysága, Aladár.

Nagysága. No, Zsuzsa, a cipőm?

Zsuzsa (megrezenve). A cipő? (A kenőcsös ronggyal szórakozottan elkezd lekefélni a kezében levő Cimborát.) Mindjárt meglesz, mindjárt meglesz! (Dühösen bedörzsöli az ujságot.)

Nagysága (kétségbeesetten csapja össze a kezét). Zsuzsa! mit csinál?

Aladár (ugyanakkor bömbölve). Mama, mama, az újszadom!

Zsuzsa (abbahagyja a Cimborá bekenését és bambán.) Eltévesztöttem...

Aladár (bőg.) Az újszadom!

Nagysága (kikapja a teljesen bekent lapot Zsuzsa kezéből, a másik kezével meg fölkapja a letett pár cipőt s a nézőtérnek mutatja.) Már most melyik a cipő és melyik az ujság?!

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

Betűrejtvények.

— Beküldte: Herskovits Elza és Sándor. —

Tő, tő, tő, tő, tő MAG *uralkodó*

Beküldte: Naftali Miklós

Fr **Cia** **ár** **ár** **ár** **ok**
a **ár** **ár** **ár** **o**

Szórejtvény.

— Beküldték: Máday Testvérek. —

Ház Ház szokás szokás
Ház szokás

Névrejtvény.

Beküldte: Csöregi Feri.

Dr. Kolozsváry

Székely Szaniszló

Mindkét név magában foglalja tulajdonosának a foglalkozását is.

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, u. p. Nagybaczon, Háromszék megye küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Husvét ünnepére sok kedves levelet kaptam tőletek, tele jókívánságokkal, a szeretetek, a ragaszkodásnak mégható nyilatkozataival. En meg husvét ünnepén írom nektek azt az üzenetet: leltem hozzátok száll a kis faluból, veletek örven-dez a Megváltó feltámadásán, ama Megváltóén, aki gyermek Jézus képeben minden karácsony ünnepén leszáll tőhözöttök. A ti gyermekszívetek szeretete megárazozza az én életem alkonyát, s úgy érzem, meg is hosszabbítja — ti éretteket. Való igaz, hogy sohasem éreztem tisztább örömet, mint mostanában, amikor hétről-hétre társalkodhatom veletek.

Kovács Lajos (Ditrő). Panaszos leveledet továbbítottam a kiadóhivatalnak. Különbösen nem ott a baj, hanem a rendetlen postai közlekedésben. — *Rosenberg Miklós* (Sepsiszentgyörgy). Eddig bizonyos megkaptad az ülsőket, mint ahogy megkaptad az osztálytársaid is, s végig is olvastad, ugy-e? — *Vargha Ferenc és Károly* (Barót). Egy jó futamodás Barótnoz Kisbaczon s ti mégis Szatmárra küldtetek a megjelést. No de így sem késé-tek le. — *Denderla József* (Naszód). Örvendek, hogy idejében megérkeztek a köszöntők s ezzel nemcsak nekem, de szüleideknek is örömet szereztem. Berámáztatok a leveleimet? Drága most a ráma édes fiam. Elég, ha megörzöd egyéb emlékeid között. Meleg üdvözlét szüleidek és nagymamádnak, aki „nagy érdeklődéssel” olvasta az Egy szegény fiú történetét. — *Schwartz Ilona* (Kolozsvár). Te és társaid alig várjátok a Cimborát, én meg alig várom leveleiteket, hogy öreg szívem fel-fel melegegdiék gyermekszívetek meleg szeretetétől. — *Lengyel és Benedek unokáinak* (Budapest). Megint születtek újabb nyuszikák. Mire le-jöttök, annyian lesznek, hogy a kalendáriumban nem találjátok nevet valamennyinek. Bizony „nadsell” gondolat volna, ha már itt volnátok. — *Dömsödi Gizella* (Nyárádszereda). Nem mondom, hogy nem fáradtság oly sok levélre válaszolnom, de kelle-men fáradtság az, mert ha el-el fárad a kezem, leltem meg-pihen ami leveleiteket olvasom s azokra válaszolok. Aztán jól tudom én azt régies-régi időkből, hogy az én unokáim elő-ször a hátsó oldalt futják át: van-e üzenet. S azt is tudom, hogy örvend, aki választ kap, búsul aki nem. Már pedig én minden levélre válaszolok. De hát ez nem is lehet másként. Hosszú utat tesszék leveleitek ide, innen a válasz megint hosszú utat tesz a nyomdák, a nyomdától meg tőhözöttök. Bizony, kell részletekről türelem, de ez nem baj, mert idejében megszokjátok a türelmestől, ami a közmondás szerint, ró-zsát terem. — *Róth Bódog* (Kolozsvár). Igen kedvesen mutatkoz-tál be. Megtudtam azt is, hogy van Mémli nevű testvéred, azt is, hogy a református kollégium 1b. osztályába jársz, s ami a fő, a husvét ünnepnyitványod 11 egyes és 2 kettes a kislalakból és a tornából. Sőt azt is megtudtam, hogy Ádám Irma nagy-nénéd szobrot csinált Ignác bácsiról, aki téged igen szeretett. Es küldesz két verset is, s én a három hónapos babáról szó-lóknak, az utolsó strofáját ide is ígatom:

Soh' sem sir a baba.
Mindig nagyon csendes,
Milyen lesz, ha megnő?
Egy szép kisasszony lesz.

Szívemből kívánom, hogy a költői jóslat teljesüljön. A kép-rejtvényed jó, de sokszorosításra nem alkalmas. — *Tirsa Erzi-ke és Juli* (Pul). Most találkozik először a nevetekkel s mindjárt meg is dicserem a levelezőlap íróját a szépírásáért. Még na-gyobb dicserőt fog kijárni, ha igazi levelet is kapok. — *Rosman Elus* (Marosvásárhely). Sok unokám írta már, hogy az édes anyja is elolvasta Dániel és Lengyel Laura gyönyörű elbeszé-lését, az Egy szegény fiú történetét. Tudom, fog örülni ennek Laura néni, aki Budapesten lakik, de rokonai kapcsolatok fűzik a szép Erdélyhez. — *Rosenberg Dezső* (Marosvásárhely). A kiadó bácsi értesített enyem, hogy ezután a te nevedre küldi a Cim-borát. — *Csomoss Béla* (Dés). Őcsike, hála Istennek, már meg-gyógyult s továbbá termeli „nadsell” gondolatait. Másik lev-epoktat is megkaptam. — *Goldstein Mór* (Ermihályfalva). Örven-dek, hogy oly mély hatást tett read a levelem. Nem mondom, hogy nincs némi igazad abban, ha sőtét színben látod a vilá-got, hisz a ti gyermekkorotok nem az a napfényes, boldog gyermekkor, amilyen a mai öregeké volt, de a legszomorubb napokban is vannak derűs pillanatok, s igyekezzél meglátni ezeket is. Most küldött versednek is megdöbbentően komor a hangja, s bár van benne néhány igen sikerült strofa, a világ minden kincseiről sem közölöm, mert félős, hogy átragadna a te komor hangulatod olvasótársaid lelkére. Hogy a nyert könyvet még mindig nem kaptad meg, azt igazán nem értem. — *Ist. Szaniszló János* (Kolozsvár). Lám, csakugyan: ami kélik nem mulik, mert amikor leveledet kaptam, már meg is jelent a 12 szám, s abban ott mosolyog a Szaniszló fiúk neve is a nyertesek között. Számrejtvényed sorra kerül. — *Benkő László, Zoltán, Magda és Ilona* (Mezőpárat). Képzem mily boldog volt édes apátok, hogy mind együtt voltátok husvét ünnepén. Ma Kisbaczonba jöttetek volna ünnepelni, ritka látványban lett volna részletek: hullott a hó husvét első napján, akár csak karácsony ünnepén. Szóval: Téliapó nem akar elbucoszni. A min nem csodálkozom: vendégszerető falu Kisbaczon. — *Sztójka László* (Dés). Egy postával egyszerre négy levél jött tőled: ez

nagy pazarlás, édes fiam. Az left volna régen is, amikor pedig jobb módban éltek az emberek. A négy levélben rengeteg rejt-vény, melyek közül egy-kettő közölhető, aztán van két diák-történet. Látom, hogy te magad gondoltad ki, mert elképzelné is szörnyűség, hogy lehessen oly gonosz osztály, amilyen te le-írsz. Az egész osztály üldözi, veri a szelid és a legjobb tanu-lót, aki hozzá még árva is, s végezetül még halálba kergedik! Mindig volt egy-két irigy, rosszlelkű fiú, de egy egész osztály ilyen legyen! Ime, láthatod, én mindent elolvastok, — mert ér-dekel, hátha egyik-másik unokámban felcsillan látok iról kés-zséget, de ez nem azt jelenti, hogy mindjárt közzé is teszem ezeket a szárnypróbálgatásokat. Furán festene az újság, ha gyermekek látnák el lelkiápolással a gyermektársaságait. Azt tanácsolom neked — és minden unokámnak — olvassátok a jó könyveket s közzé-közzé próbálgassátok is a szárnyaitokat, de ne is gondoljátok arra, hogy közlöm is, nekem különben mindig kedves kísérleteiteket. Az újságírást bízzátok a kéz-s írókra, mint ahogy születekre bízzátok, ugy-e, a mindennapi kenyér megkeresését is. Ezt a hosszú s nemcsak neked szóló üzenetet kiegészítem azzal, hogy miután kérdeztem, megmon-dom: református hiten vagyok magam is, de visszatér jegyezd meg jól ezt a tanácsomat is: sohasem kérdesz senkitől, hogy miféle vallásu. Ez mindenkinek a saját becső ügye, s nem az a fontos, hogy ki milyen vallásu, hanem hogy embernek igaz ember-e. — *Marian Maria* (Dés). Búszke vagy rá, hogy felveté-tek unokáim seregébe s igyekeznél fogsz, hogy nagyapó szer-ezetét kiérdemeld. Ezt már többek közt azzal is kiérdemelted, hogy a Cimborát tartod legjobb barátodnak. Valóban, a jó könyv s a jó újság a legjobb, a legmegbízhatóbb barát. S ha a Cimborá a legjobb barátod, ebből azt látom, nem hiábáirok nektek oly nagy szeretettel, ime az én szeretetemenk is része van abban, hogy legjobb barátod a Cimborá. Ami a rejtvény-jeitést illeti, persze hogy „minden kezdet nehéz”, de örömmel látom, hogy téged ez nem csüggeszt el. — *Csanády Sándor* (Sár-bogárd). Igazán megható látnom, hogy a „Jó Pajtás” volt munka'ársal nem tudnak megvalni nagyapótl s egymásután jelentkeznék: itt vagyunk, Elek nagyapó, ezután a Cimborába írunk. Ez már példafatlan ragaszkodásra vall, amit nyilvánosan is meg kell köszönnöm. Hogy a Cimborát te is, kedves öcsém, jóval melegebbnek találod, mint volt a Jó Pajtás, annak igen egyszerű a magyarázata. Az erdélyi gyermekek három évig nem látták gyermekújságát, kárpótolnom kell őket, s szívem egész melegséget, még melevő munkaerőm teljességét ennek az újságnak s általa az erdélyi magyarságnak szenteltem, ami természetesen, hisz mindenről elkeremnek az édes anyaföldben van a gyökere. — *Ferencl Zsigmond* (Marosvásárhely). Most küldöd be az első megjelést s már szeretőn is könyvet nyerni. Hiszen ez könnyen megtörténhetik, ha a szerencse Istenasszo-nya mindjárt rád mosolyog, de ő szeszélyes asszony és olyan hangulatban talál lenni, hogy azt mondja: Várj fiam, várj, előbb lássuk, szorgalmas megjelő vagy-e. — *Bőli Pista és Bandi* (Torda). Ha nemrégí rendeztetek meg a Cimborát, nem is vehetem zokon, hogy csak most írtok először levelet. De a kezdet jó: Szép husvét kép mosolyog rám a levelezőlap egyik oldalán, s remélem, szorgalmas írtok ezután, ha közeleb-ből ismerkedtek meg nagyapóval. — *Dunky Laci* (Kolozsvár). „Borzasztóan” örültél, hogy Tökmag öflesége kihuzta nevedet nagyapó kalapjából, én meg nem borzasztóan, de szivemből örvendek a te örömednek. Az a kívánságod, hogy sok kislány öntözze meg husvétkor nagyapót, nem teljesült ugyan, de öntözés nélkül is teremnek a „nadsell” gondolatok, mert Őcsikét bizonyosan sok kis pesti lányka öntözte meg. — *Beretaky András* (Egrestő). Jól mutatkoztál be, bár a rejtvények megjelésén ki-vül egyebet nem írsz. Remélem, következő leveledben köze-lebből ismerteted meg magadat. — *Kolontáry János* (Nagyvárad). Most már idejében fogjátok kapni az újságot. Eddig a késede-lemnek az volt egyik oka, hogy a Cimborá papirosát tartalma-zó waggon hosszú időn át hanyódoft-vetődoft Isten tudja hol. Őcsikének továbbítottam üzeneteket. — *Kolontáry László* (Nvárad). Bizony, feltűnt nekem, hogy a Kolontáry fiúk rég nem írtak nekem, de végre is az a fontos, hogy „mindig szorgalmasan olvastad legkedvesebb olvasmányodat, a Cimborát. — *Vitályos Géza és Iván* (Kereki-szentpál). Valóban, meghat kedves figye-lmetek. Mint karácsony, úgy husvét ünnepére is saját rajzu le-velezőlapon üdvözlödtetek. Örömmel látom, hogy Ivvának igazi tehetsége van a rajzolásra. A hajót ábrázoló piros tojás, a belső kikélt csirke, a hajó orrán a zászló, mögötte a vitorla, — ha tollal rajzolta volna meg Ivván, pompásan festett volna a Cimborában is. — *Polatsk Zs. József*. Tudom melyik városból írsz, de mégsem írom ide, mert a leveledből kifejtetted, már pedig én rákarom szoktatni az unokáimat, hogy a lakhelyet, az évet, a napot, ahol és amikor kelt a levél, ki ne felejtse. Természetesen, a feledékenység ellenére is örömmel látlak unokám sorában, mert látom, hogy szívből szereted a Cim-borát. „Vak vezet vlagtalan” megjelésű rejtvényt már közöl-tem, Peifő megjelésű pontrejtvényt, meg éppen számtalan küldte, más rejtvényen törd hát a fejedet, tudom s mégsem tudom, hol lakó kedves unokám! — *Holstein Ilonka* (Dés). Ha nem is volnál huga Maria néniem, ki szebbnél-szebb meséket ír a Cimborának, elég ajánló levél volna szeretettel sugárzó leveled, melyben hírlál adod, hogy már eddig is hűséges olvasó-sója voltál az én könyveimnek. Hogy Gyuluka első osztályos testvéred Őcsikét szereti legjobban, s hogy II. elemista tanév-ben te is írtál mesét, mindezt örömmel olvastam. Várom fo-vábbi leveleidet. — *Östlin Ilke* (Dés). Szomorodott szível ol-vasom, hogy beteg voltál, meg pedig komoly beteg husvét ünnepén, viszont örömmel olvastam édes anyád leveleiből, hogy lelkiismeretesen koplaltál, ami a legjobb orvossága a te beteg-ségednek. Valóban, szeretőmnek már látni téged, a babádat, a könyveidet, a kis Zsófikát, s akit először kellett volna említe-nem: édes jó anyádat és nagymamádat. Remélem, egyszer utba ejthetem a ti városotokat is. A 11 számot megküldi a kiadó bácsi.

— Majd ad neked holnap Ficsór négyest, hogy arról koldulsz! — kesergett Ferkó. — De bálná az ördög, csak én ne lennék benne a szószbán.

— Hátha észre sem vett bennünket? — próbálta vigasztalni Mihók magát is, barátját is. — Hiszen olyan hirtelen történt az egész. Alkonyodik is már és Ficsór rövidlátó...

Tényleg sötétedett. A vízre boruló fűzfalom-bok között bágyadtan sárgállott egy-egy kései napsugár. Az utca elnéptelenedett, s egy távoli fűrészgár munkaszünető kürtjének elnyujtott, tompa búgása hallatszott. A partmenti fák árnyéka hosszúra nőtt, a szunyogok megsaporodtak, a Tisza felől hűvös szellő támadt s a sarkesillag sápadt fénye feltűnt az égen.

— Gyenge vigasz, — mondotta Lakatos Ferkó. — Én meg éppen úgy vettem észre, hogy nagyon is megnézett bennünket. Eppen ezért igen félek a holnapi naptól. Órája is van... Kikerested a legnagyobb közös osztót?

— Nem én, — vallotta be Mihók. — És te?

— Én se. Gondoltam, meg lesz neked, s majd leirom a tiédről.

— Én meg terád számítottam.

— Én nem is értem az egészet.

— Talán én értem? Nem is figyeltem oda, amikor magyarázta. Azt sem tudom, mi fán terem az a l. n. k. o.

— Na, szépen vagyunk! Ha ki talál hívni, — ami valószínű is ezek után — hat ökör sem huz ki bennünket a szekundából.

— El kellene menni Sántha Gabihoz, — ajánlotta Miska. — Neki mindig jó a feladata, dehát már igen későn van. Mindjárt vacsorázunk.

— Mi is. Külömben is azt hazudtam délután, amikor elcsaltál, hogy már készen vagyok a hol-

MÁSODIK FEJEZET,

melyben igen szomorú dolgok történnek hőseinkkel.

A tanári szoba hosszú zöld asztalánál már ott ült az egész tanári kar. Középen Fesztóry igazgató úr foglalt helyet. Szemét mozdulatlanul szegezte a szemben lévő ajtóra, mely a folyósóra nyílt.

Az igazgató urtól jobbra a köpcös Németh Illés, a történelem tanára ült, aki kövérkés ujjával állandóan malmozott. Ő volt a város március 15.-iki szónoka, mely tisztjét már több, mint két évtizede töltötte be. Ezért igen jó hírnévnek örvendett s nagy volt a tekintélye. Ez a tekintély helyezi minden konferencián az igazgató ur jobbára. Betegség, vagy valami elfoglaltság esetén ő szokta helyettesíteni is az igazgató urat.

A főhelytől balra — mint ugyancsak fontos helyen — Rády László, az irodalom fiatal tanára ült. Bozontos nagy haja, melybe tömpe ujjait minduntalan belesülyesztette, — tekintélyes külsőt kölcsönzött neki, amit még csak fokozott fekete Petőfi-csokra.

A többi helyeket kor szerint foglalták el a tanári testület tagjai. A mindig szundikáló Kovalik, a természetrajz tanára, a hosszú Keil, a német tanár, a kicsi, vékony Hommer, aki a görög nyelv oktatója volt, továbbá Zoltán, a fizikus s a folytonosan cukorkát szopogató Csicsó, a latin tanár. Ott ült régi ismerősünk, Ficsor tanár úr is. A sor legvégén ült Molnár tanár ur, akire a gyermekek

tudott mukkanni, csak tétován jártatta krétáját a táblán.

— No, fiam, gondolkozzál, — biztatta Ficsor tanár úr gunyos kedveskedéssel — hiszen otthon olyan szépen megcsináltad!

De Mihók el sem tudta kezdeni.

— Talán te jobban tudod, — fordult most Lakatoshoz. — Menj, segíts a barátodnak.

Lakatos fellépett a dobogóra, nagy búzgósággal letörölte a Mihók krikosz-krakszait, mintha ő jobban értene a dologhoz, aztán hadarni kezdett:

— A legnagyobb közös osztó az a szám... az a szám... a legnagyobb közös osztót úgy kapjuk... hogy el kell osztani, ... azaz szorozni...

Megfeneklett. Kátyuba került. Meg sem tudott moccanni.

— No, mi az? Elvesztetted a hangodat? — firtatta Ficsor tanár ur. — Talán a Büge-parton hagytad?

Lakatos csak hangtalanul hápogott.

— Te sem készültél, — állapította meg a tanár ur. — Nem is csodálkozom. Sőt egészen természetesnek találom. Takarodjatok helyetekre. Óra után azonban feljöttek a tanári szobába!

Mihók és Lakatos, mint a vert kutyák kullogtak vissza padjukba. Kócos hajuk csapzottan lógott homlokukra, s nem volt bátorságuk körütekinteni. Most bezzeg nem bánták volna, ha egy örökkévalóságig tart még az óra, mert hiszen az óra végén következett csak számukra a „fekete leves“...

napi leckével. Így hát nem is mehetnék el, mert kitudódnék, hogy hazudtam, ennek pedig igen szomorú következménye lenne, ahogyan apámat ismerem.

— Hasonló az én esetem is, — sóhajtotta Mihók.

— Te megérdemled, mert te csábitottál el engem is.

— Ferkó, — szólt most Mihók Miska komoly arccal — azon most ne vitatkozzunk, hogy ki a hibás. Mind a ketten benne vagyunk a csávéban. Most már azt nézzük, hogyan másszunk ki belőle. Ebben a törekvésben támogatnunk kell egymást. Hiszen még év elején véd- és dac-szövetséget kötöttünk... Vagy már nem emlékszel rá?

— Emlékszem...

— Nos hát, most akarod felbontani a szerződést, amikor alkalom nyílik, hogy megmutasd, mily hűséges szövetséges társ vagy?

— En nem akarom felbontani a szövetséget, — mentegetőzött Lakatos Ferkó.

— Bizzunk tehát a jó szerencsében, — bátorította Mihók csüggedő társát.

Ezzel megszorították egymás kezét s elváltak. Mindketten itt laktak a közelben, egymás mellett, a Büge nevű patakocska partján. Mihók hazamenet elhaladt Erzsikéék háza előtt s bánatosan felpillantott a kivilágított ablakra. Most újra hallani vélte a lány gunyos kacagását, sértő, csufolódó szavait, s lelkébe belehasított a fájdalom.

— Csak legalább Ő ne látta volna gyávaságomat! — sóhajtotta s érezte, hogy újra elpirul.

De aztán dacos büszkeséggel felszegte fejét.

— Ejh! — legyintett. — Azért sem félek! Megmutatom, hogy én mégis Mihók Mihály vagyok! Fog Ő még csodálni is engem, nemcsak nevetni! Most már, kissé megnyugodva, hazasietett.

Reggelre azonban szertefoszlott a bátorság, mint a hajnali harmat a forró nyári napban. És minél inkább közeledett a számtan óra, annál inkább nőtt a szorongása. Amikor pedig Ficsór tanár úr kutató tekintetét végigjártatta az osztályon, Lakatossal együtt nem mert felpillantani. Füle zúgott, szívé a torkában érezte és szeme előtt zöld karikák táncoltak.

Az iskolatermen fekvő halotti csendet aztán hirtelen széttépte Ficsór tanár úr reszelős hangja:

— Mihók Mihály és Lakatos Ferenc gyertek ki!

Az osztály egyszerre fellélekzett, a lekónyadt fejek mintegy parancs-szóra felemelkedtek, mert — ha rövid időre is — elmúlt a veszély, — a nevén szólított két fiú pedig kitámolygott a padból . . .

— Nos — szól Ficsór tanár ur, megállva a két gyerek előtt — mutassátok a füzetet!

Mihók és Lakatos egymásra néztek s egymás szeméből akarták kiolvasni, hogy mit válaszoljanak. Egy percig úgy állottak ott, mintha megnémultak, vagy nyelvük szájuk padlásához tapadt volna.

Végre Ficsór tanár úr megunt a várakozást s rájuk förmedt:

— Persze, nem készítettétek el a leckét?!

— De . . . igen . . . tanár úr, kérem . . . — dadogta Mihók Miska — megcsináltuk . . . sőt együtt csináltuk meg . . . csak hogy véletlenül otthon feleltük a füzetet . . . Pedig készen van . . . Lakatos is megmondhatja . . .

— Igen, — sietett támogatni Lakatos a barátját, remélvén, hogy ezzel egyszerre helyrehozzák a hibát.

— Ugyan, mikor csináltátok meg? — kérde Ficsór tanár úr s majd átszurta tekintetével a két fiút. — Talán mikor a Büge partján sétáltatok és cigarettáztatok?!

A két gyerek ebben a pillanatban nem bánta volna, ha megnyílik alattuk a föld s elsülyednek. Lesütötték szemüket s nem mertek többé felpillantani. Minden vér arcukba szaladt s vörösek lettek, mint a főtt rák.

Ficsór tanár ur látta zavarukat s tovább ki-nozta őket.

— Ha elkészítettétek a feladatot, — mondotta — úgy tudni is fogjátok. Nos, Mihók, menj a táblához.

Mihók térdei úgy remegtek, hogy alig birt a tábláig elvánszorogni. Amikor aztán odaért, hosszan válogatni kezdett a kréták között, hogy ezzel is huzza az időt. Azt remélte, hogy egyszerre fel fog hangzani a megváltó csengetés, mely megsza-badítja a reá várakozó katasztrófától. Oly hosszú-nak tűnt fel neki az idő, amióta kihívták, mintha már egy teljes óra telt volna el. Nem értette tehát, hogy még mindig nem akar megszólalni a csengő.

— Csak még másodpercek lehetnek hátra, — gondolta s ezt a rövid időt a krétaválogatással akarta kibőjtölni.

De hiába! Még mindig nem csengettek. Ehelyett Ficsór tanár ur monoton hangon diktálni kezdte az ötjegyű számokat.

Mihók mélyet sóhajtván irni kezdett a diktálás után. Amikor aztán valamennyi szám fel volt írva, a tanár ur így szólt:

— Most keresd ki e számoknak l. n. k. ó.-ját!

Mihók balkezének ujjai görcsös idegességgel gyurták, tépték a szerencsétlen szivacsot, mintha az tehetne az egész dologról. Homlokán kövér izzadság-cseppek gyöngyöztek, s szeme előtt össze-vissza táncoltak a számok, míg végül egy felismerhetetlen piszkos-fehér foltba olvadtak.

Mihók teljesen összezavarodott s meg sem

test-edzése volt bizva, míg a kenetes beszédü Pius atya, a hitoktató, egészen külön, a fal mellett, egy karosszékben helyezte el tulságosan kövér testét.

Most Fesztóry igazgató ur villámgyorsan jobbra és balra vetette tekintetét s meggyőződést szerezvén, hogy az egész kar együtt van, — teljes komolysággal helyezte hátrafelé görbülő mutató-ujját az asztalon levő villanycsengő fehér csontgombjára.

A következő pillanatban belépett Bajusz, a pedellus, s tiszteletteljes várakozással állott meg az ajtóban.

Fesztóry igazgató ur kettőt köhintett, ezzel akarván sulyt adni a helyzet komolyságának, aztán minden szót külön megnyomva, utasította Bajuszt:

— Hivja be őket!

— Igenis! — válaszolt Bajusz s katonásan sarkon fordulva, (őrmester volt valamikor) eltűnt ismét a folyosóra vezető ajtó mögött.

A következő pillanatban lábcoszogás, majd félénk kopogtatás hallatszott kívülről, aztán felnyílt az ajtó s mint két árnyék, besurrant Mihók Miska és Lakatos Ferkó. Csak egyetlen lépést merészkedtek előre tenni s akkor tétovázva megállottak.

— Gyertek közelebb — szólt rájuk Fesztóry igazgató ur.

Mihók és Lakatos engedelmesen közeledtek, miközben Lakatos megbotlott a szőnyegben s csaknem orra esett. A tanári testület arcán könnyű mosoly futott végig erre a kis balesetre, csak az igazgató ur őrizte meg komolyságát s megvárva, míg a lelkek ismét visszazökkennek a helyzetkivánta hangulatba, megkezdte a tárgyalást.

Először is aranykeretű orrcsüptetőjét gondosan megtörölte zsebkendőjével, s mielőtt feltette, átnézett rajta, hogy elég tiszta-e. S csak amikor meg-

Ficsór. Egy szót sem szólt még a cigaretta miatt sem.

Mihók Miskában a sok gunyolódásra ágaskodni kezdett a férfiúi önérzet s amikor már biztos távolban tudta Ficsór tanár urat, büszkén kivágta:

— Talán azt hiszi, Erzsike, hogy én megijedtem? Szó sincs róla! Épen csak meglepett a dolog, mert Ficsórt még sohasem láttam erre járni. Különben fel sem veszem az egészet.

— Persze, — csatlakozott a bátorságban Mihókhoz Lakatos is — épen úgy, mint előbb az ijedtségben. — Mit tehet nekünk? Mert hogy Erzsikével beszélgettünk és sétáltunk itt a Bügeparton? Nincsen abban semmi!

— És a cigaretta? — kuncogott Erzsike.

Erre nem tudtak válaszolni, csak hátra-hátra néztek, hogy nem fordult-e vissza Ficsór tanár ur. Az ijedelem ugyanis ott remegett bennük, hiába igyekeztek palástolni.

Most az Erzsikéék háza elé értek. A lány megbiccentette fejét s rájuk nevetett.

— Mára elég volt a sétából, — mondá. — Nem akarom, hogy újra találkozzunk Ficsórral.

Ezzel kissé szeleburdi módra beszaladt a házba s jó hangosan becsapta maga mögött a kaput.

A két gyerek pedig ott állott az utcán s hosszan egymásra nézett.

— No, most beszélj! — szólalt meg végre Lakatos Ferkó. — Te akartad ezt a sétát. Egész délután nem hagytál nyugton, egyre biztattál, hogy a majális-ügyet meg kell beszélni Erzsikével. Most aztán láthatod, mi lett belőle . . . Ficsór bizonyosan konferencia elé viszi az ügyet.

— Csak legalább a négyesre felkértem volna, mielőtt ez a blamázs történik! — sóhajtott Mihók Miska.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ÖCSIKE KÖNYVE

a „nadselü” gondolatok első sorozata

IRTA: BENEDEK ELEK.
Csinos kemény kötésben ára 35 Lei.

Megrendelhető a kiadóhivatalban Szatmáron.

A Cimbora azt üzeni: Ha finom
cukorkát
akartok:**kérjete Melissát****Eredeti Wolfner****gépszíjak**

minden méretben

kaphatókBRAUN és LÁSZLÓ vaskereskedésében,
Szatmár, Piata Victoriei (volt Deák-tér) 9.**A Szatmári Leszámitoló- és Kereskedelmi Bank r.-t.**

Alaptőke 10 millió leu.

Tartaléktőke 1 millió leu.

Takarékbetét állomány 45 millió leu.

Bármely összeg erejéig fizetéseket vállal:Bukarestben és bárhová LEUBAN, Bécsen keresztül bárhová OSZTRÁK
KORONÁBAN, Prágán keresztül bárhová CSEH KORONÁBAN, Berlinen
keresztül bárhová MÁRKÁBAN, Fiumén keresztül bárhová LIRÁBAN,
Budapesten keresztül bárhová MAGYAR KORONÁBAN.

Vesz és elad mindennemű idegen pénzeket és amerikai chequeket bevált.

Kölesönöket legelőnyösebben folyósít.

A Generala bukaresti biztosító társaság, valamint az Assicurazioni Generali triesti biztosító társaság főügynöksége.

Betéteket könyvecskére és folyószámlára gyümölcsöztetésre elfogad
és azokat kívánatra azonnal bármikor visszaad.**Fiuk!****Lányok!****A Cimborát****olvassátok,****szeressétek,****terjesszétek!**Aki elő akar fizetni a Cimborára, az írjon egy levelező-lapot Szatmárra, a
Cimbora kiadóhivatalának címezve és a következő vasárnap már kezében a lap.**A lap egy negyedévre negyven leuért jár.****Felölös szerkesztő: Dénes Sándor.****Kiadó a Szabadsajtó Könyvnyomda és Lapkiadó r.-t. Szatmár.**A szerkesztőségnek szóló levelek, rejtvény megfejtések és
közlésre szánt köziratok Benedek Elek címére, Kisbácson,
u. p. Nagybácson, Háromszók-m. küldendők.